

בולי יום העצמאות ה-15

Independence Day Stamps-1963

ה ש י ר ו ת ה ב ו ל א י

תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה

36

PHILATELIC SERVICES

25.4.63

JERUSALEM • ISRAEL

שושן צחור LILIUM CANDIDUM

השושן הצחור הוא אחד הנדירים והיפים בפרחי האדץ. במרומי צוקים בהרי הגליל העליון והכרמל, מלבינות התפרחות הזקופות בחודשי האביב המאוחרים. השושן מקובל גם על הגננים. הוא מצוי בגינות נוי וכן נמכר בחנויות. השושן הוא עשב רב שנתי בעל בצל באדמה. לאחר הגשם מצמיח הבצל שושנת עלים מוארכים ובאביב מתרומם במרכז השושנה עמוד התפרחת הגבוה, הנושא עלים לכל אורכו ומסתיים בקבוצת פרחים.

פרח השושן מושך את העין במראהו הנאה, ובלבנוניותו המבהיקה (שמו). ריחו החרیف מורגש למרחוק. ששת עלי העטיף (שמו שושן) ערוכים בצורת פעמון גדול ובמרכזם מתנשאים העלי והאבקנים הצהובים. נוסף לאבקה מצוי בפרחים גם צוף, המופרש בתוך שקעים בבסיסי עלי העטיף ומושך אל הפרח את החרקים המאביקים. הפרי — הלקט בעל שלוש מגורות.

יש להניח כי השושן הצחור הוא השושן או השושנה הנזכרים בכתבי הקודש. הפרחים הגדולים והאציליים למראה נתחבבו מאד על העברי הקדמון. הם היו לו לסמל של פריחה, יופי וריח. משורר שיר השירים מרבה להזכיר את השושן בתיאור הלירי של בני הזוג הנאהבים: „כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות” (שיר השירים ב', ב'); „אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים” (שיר השירים ו', ג'); „שפתותיו שושנים נטפות מור עבר” (שיר השירים ה', י"ג) וכו'.

לא מקרה הוא כי הפרח האציל שימש דוגמה לעיצוב כותרות העמודים בבית המקדש וכתרת אשר על-ראש העמודים מעשה שושן” (מלכים א' ז' י"ט). רבים משירי העם של ישראל המתחדשת מבוססים על פסוקים המזכירים את השושן.

העובר בסביבה הררית בימי סוף האביב — תחילת הקיץ, ודאי יראה את התפרחות של החוטמית הזיפנית, המתבלטות בגובהן ובצבען העז בנוף החולך ומצהיב. החוטמית מפתחת בחורף שושנת עלים עגולים, אופייניים לצמחים ממשפחת החל-מיתיים. באביב מתרוממת התפרחת בצורת שיבולת גבוהה, למעלה מקומת אדם. הפרח הגדול הוא בעל עלי גביעון אחדים, גביע מאוחה עלים וכותרת ורודה. במרכז הפרח מזדקר צינור האבקנים העוטף את העלי. ביום הראשון לפריחה מתבגרים האבקנים ואילו מאוחר יותר מופיעות הצלקות בראש הצינור. בבסיס עלי הגביע מופרש צוף, המושך אל הפרח דבורים ויונקי דבש. הפרי בנוי מפרודות חד-זרעיות הערוכות בדור מסביב לתושבת הפרח.

בשל גודל התפרחות וצבען הבולט זכתה החוטמית הזיפנית לפופולריות רבה בקרב בני הארץ הקוראים לה בשמות עממיים שונים כגון: מגדל הפעמונים וורד הכרמל.

ח ט מ י ת ז י פ נ י ת
ALTHAEA SETOSA

צבעוני השרון TULIPA SHARONENSIS

צבעוני השרון הגדל באדמות החמרה החולית בשפלת החוף, הוא אחד מארבעת מיני הצבעונים הגדלים בר בארצנו.

לצבעוני בצל המעמיק שבת בקרקע, לעתים, 30 ס"מ ויותר מתחת לפני השטח. מן הבצל מתרומם גבעול תת־קרקעי, הנושא, סמוך לפני האדמה, עלים מסולסלים אחדים, בעלי צורה טיפוסית. הגבעול מסתיים בפרח יחיד.

הצבעוני פורח באביב. הפרח דמוי־פעמון בעל ששה עלי עטיף אדומים. הצבע עז יותר בצד הפנימי של העטיף ובהיר יותר, נוטה לצהוב, מצדו החיצוני. בבסיס העטיף כתום־כהה עם שוליים צהבהבים. במרכז הפרח יושבת השחלה, מוקפת בשישה אבקנים.

בפרח הצבעוני אין צוף. הוא מואבק ע"י דבורי דבש, האוספים אבקה וע"י חיפושיות פרחים הזוחלות בתוכם ומכרסמות את כל חלקי הפרח.

הבולים צוירו ע"י צ. נרקיס, תל אביב

The Stamps were designed by Z. Narkiss, Tel Aviv.

LILIUM CANDIDUM (White Lily)

"As a lily among thorns, so is my love among the daughters", extols the poet of the Song of Solomon (2, 2).

The White Lily is indeed one of the most beautiful of Israel wild flowers. In the late spring days the flower is found hiding in the rocky clefts of the mountains of Galilee and the Carmel.

The flowers have a heavy fragrance. No wonder that the poet of the Bible was stirred to sing "His lips are as lilies dropping liquid myrrh." (Song of Solomon 5, 13).

The lily (shoshan) is frequently mentioned in the Scriptures. Not only was the poet of the Song of Solomon stirred by its beauty, but it seems that the lily flower served as a popular symbol of beauty, fragrance and generosity. Its beauty inspired the artist-craftsman of King Solomon's Temple to decorate the pillars of the Temple with lily flowers ("And the chapters that were upon the top of the pillars were of lily work..." (Kings 7, 19). The lily was shown on coins of the Maccabeans, John Hyrcanus (134 — 104 B.C.E.) and Alexander Janneus (103–76 B.C.E.).

ALTHAEA SETOSA (Bristly Hollyhock)

The beautiful *Althaea Setosa* Boiss makes its appearance when the last of the colourful spring flowers have already retreated from the countryside. Growing at a height of 2 to 3 metres the handsome *Althaea Setosa* with its deep rose-pink blooms stands out against the background of the yellowing hillsides. Its tall, erect appearance has evoked the popular name of "*Migdal Hapaamonim*" — the Tower of Bells.

As is typical of plants of the Malvaceae family the buds of *Althaea Setosa* are protected by a double row of rounded sepals. When the flower opens, the unripe stigmas are still hidden in the staminal tube which surrounds the pistil. It is only later that the ripe stigmas spread in the centre. The honey which is secreted at the base of each petal attracts bees and other insects that help to pollinate the flower.

TULIPA SHARONENSIS (Sharon Tulip)

During the months of March and April the hills and valleys of Israel are covered with flaming red tulips lifting their goblet-shaped crowns to greet the coming spring. This modest wild flower is most probably the original forbear of the stately, dignified tulip blooms that are now cultivated the world over.

Tulipa Sharonensis is one of the four species of wild tulips in Israel. It grows in the sandy loam soil of the coastal plains. With its firmly rooted bulb growing at a depth of 30cm it is hard to dislodge. The bulb gives rise to an underground stem which bears, close to ground level, a group of curled leaves in the center of which the single tulip bloom eventually rises. The flower has six petals arranged in two rows. The outer one protects the flower as it emerges from the earth; when these petals redden they retain a greenish-yellowish tinge at their base. The flower bears a pistil in the centre, surrounded by six stamens. The tulip has no nectar; it is pollinated by bees and beetles.

CH. P.

תשי"ט

1959

תש"ד

1960

תשכ"א

1961

